

Högre medelålder på Bokäventyret

Den nya utställningen på "gamla" biblioteket, "Bokäventyret – från runsten till smartphone", har nu funnits på plats sedan i augusti. Medlemmarna i Skara Gille har väntat otåligt på att få en exklusiv visning. Och äntligen kunde den genomföras. Även om inte alla intresserade kunde beredas plats denna kväll.

Många av de besökare som slöt upp på måndagskvällen minns hur denna ståtliga byggnad, som rests för att sprida det skrivna ordet bland Skaras djäknar och innevånare redan 1859, var ett vanligt (men ändå ovanligt) bibliotek. Så var det ända fram till flytten tvärs över gatan den 22 maj 1987. Under några år fungerade bottenvåningen som turistbyrå och det fanns utrymme för forskare på det andra planet. Det har också visats en och annan utställning under åren, bland annat Sven Walléns vykort under Gillets 70-årsjubileum.

Denna kväll var det dock ett annat fokus, även om bakgrunden sträcker sig till biskop Bengt den gode och hans initiativ till Skara första bibliotek för 800 år sedan, eller Skaramissalet som sannolikt har funnits i Skara lika länge. Syftet var att sprida ordet över bygden. Bokäventyret är ett led i att skapa ett levande kulturhus med boken i fokus.

Maria Nordström tog emot vid entrén och ledde in gästerna i det västra rummet. Hon inledde med att ge en historisk tillbakablick om huset och presenterade det projekt som har blivit en utställning. Tanken är att väcka ungas lust att läsa och få en förståelse för det skrivna ordet. För att påverka de unga, är hela utställningen analog.

Hon berättade om utställningens uppläggning. Den första scenen visar hur runorna användes på sin tid. För att knyta an till vår ort, visades delar av Katas grav. Vid denna station gavs möjligheter att prova på att utforma en egen runskrift med klossar. Överallt gavs också de mindre besökarna möjlighet att klä sig i tidstypiska plagg. Nästa stopp var vid Skaramissalet och dess tillkomst. Detta verk har det forskats en hel del om. Boken är skriven av två (?) munkar på pergament, dvs djurhudar av get eller kalv. Ju yngre djur desto finare kvalitet. De har plitad bokstav för bokstav med sina gåspennor. Och vi kan med stolthet konstatera att Sveriges äldsta bok finns i Skara.

I nästa rum möts man av tre kända Skarabyggnader. Här finns modeller i barnstorlek av Bladska huset, av Djäknestallet och självklart av Båtsmanshuset. Det bjuds på riktiga möjligheter till aktiviteter för de unga. Även kvällens besökare fann det spännande att titta in i de historiska byggnaderna. Rummet efter var nästan som ett rast- eller pausrum. Mest uppmärksamhet väckte den korvkiosk som erbjöd skaraborgs nationalrätt, Grynkorv. Olyckligtvis var den obemannad denna afton.

Promenaden gick vidare till Åbomska. Här finns det en tillfällig utställning som hyllar den femtioårige Alfons Åberg och hans författare. Den tidigare i år bortgångna Gunilla Bergström. Här passade Maria på att berätta om de mindre rum som finns bakom Åbomska. Längst in finns det berömda Skaramissalet i sin miljöanpassade monter. Ett rum med författare som vid förra sekelskiftet i ett barnperspektiv kan ses som kvinnornas tid. Här finns verk av Selma Lagerlöf, Ester Blenda Nordström och Elsa Beskow. En inte helt obekant författare var också Astrid Lindgren.

Efter en noggrann genomgång av bottenplanet fortsatte guidningen även på övre våningar. På plan två finns det enorma samlingar av äldre litteratur som både kan lånas och forskas i på plats. Ytterligare en trappa upp, finns det rum som inte är lika bekanta. Det ena kallas "Tingelin" och det andra "Backmanska". Detta rum används för att kunna hjälpa unga med skapande, men här finns numera också Rolf Berggrens fantastiska modell över järnvägsstationen med kringliggande

aktiviteter. Den är fem meter lång och kräver sin plats. Om man inte orkar ta sig ända upp till tredje våningen, kan man se en film av den på Skara Gillas hemsida under fliken "minnenas promenad".

De som fick vara med denna kväll kände stor tacksamhet mot Maria Nordström. Hon tog oss med på en resa som lockade fram barnasinnen och barnminnen hos många. Det kanske inte åktes i rutschkanor, stämplades på papper eller plockades med runor. Men viljan fanns. Med detta besök kan man utgå från att medelåldern på besökarna steg märkbart.

Maria Nordström berättar om äventyret med Bokäventyret i den del av utställningen som handlar om Skaramissalet. Foto Freddie Wendin.

Att omringas av en massa besökare från Skara Gille bekymrar inte den 50-årige gästen Alfons Åberg. Foto Freddie Wendin.